

<http://www.espoonkirjansitojat.net>

Puheenjohtajan palsta

Kirjansidokset Pohjoismaista -näyttelyn yhteydessä pidetään kirjansidonnan työpajoja. Minun vuoroni olla pitämässä pajaa oli keskiviikkona 4.4. Saavuin kirjastoon ajoissa ja ilmoittauduin vahtimestarille. Hän sanoi: ”Siellä onkin jo ihmisiä odottamassa pajan avautumista.” Menin kirjaston alakertaan päässäni ajatuksia - Ihmisiä

odottamassa? Todellakin, näyttelyvieraat olivat asetautuneet odottamaan, että nyt alkaa jonkin sortin esitys. Hyvin pian kerroin heille, että kokonaista kirjaa ei tässä ajassa ehdi tehdä, esimerkiksi liiman kuivumiseen menisi niin kauan aikaa (noh, pieni valkoinen valhe ☺) . Henkilöt nitoivat jo nitomakehässä olevaan kirjaan lisää sivuja ja sitten alkoivat kysymykset. Mikä merkitys on tuolla kirjavalla nauhalla kirjan päädyssä? Mikä on minimivärustus, millä pääsee alkuun kirjansidonnassa? Voiko tehdä omia kuvakirjoja? Mikä merkitys tällä ruskealla paperilla on tässä kirjan selässä?

Työpajaan saapui herrasmies kantaen isoa rikkinäistä kirjaa. Kirja oli hieno leikkelekirja, johon oli koottu lehtileikkeitä uusien postimerkkien ilmestymisestä ja tietenkin se kyseinen postimerkki. Voisiko sen korjata? Voisinko minä sen korjata? Mitä se tulisi maksamaan? Kehotin häntä osallistumaan kirjansidontakurssille tai ottamaan yhteyttä johonkin kirjansitomoon.

Kiinnostusta oli, kädentaidot ja kirjansidonta kunniaan! Ja mikäli ette ole käyneet vielä katselemassa kirjoja, menkää. Näyttely on Kansalliskirjastossa 14.5. asti.

Ritva Kurittu-Kalaja
puheenjohtaja

Ordförandens spalt

I samband med utställningen Nordiska Bokband 2018 hålls bokbindningsverkstad. Min tur att hålla verkstad var onsdagen den 4.4. Jag kom i god tid till biblioteket och anmälde mig för vaktmästaren. Han sade: ”Där är redan människor som väntar på att verkstaden skall öppnas.” Gick ner till bibliotekets

Yhdistyksen tilinumero: **FI03 1416 3000 1065 26**

nedre våning med tankarna – människor som väntar? Faktiskt, utställningsgäster hade placerat sig och väntade, att nu börjar någon sorts föreläsning. Ganska fort berättade jag för dem, att en inbindning av en hel bok hinner man inte göra på den tiden, t.ex. tar torkande av lim en ganska lång tid (näja, en liten vit lögn). Personer höll redan på med häftning i häftningslådan med den boken som var där och lade till ark och därefter började frågorna. Vad har det färggranna bandet för funktion som är i ändorna av boken? Vilken är minimiutrustningen, hur kommer man igång med bokbindning? Kan man göra egna bildböcker? Vilken betydelse har det bruna pappret på den här bokens rygg?

Till verkstaden kom en herreman med en stor söndrig bok. Boken var en fin urklippsbok, i vilken hade samlats urklipp om nya frimärken när de utkommit och förstås det ifrågavarande frimärke. Kan man reparera den? Vad blir den att kosta? Jag rekommendera honom att delta i bokbindarkurs eller ta kontakt med ett bokbinderi.

Intresse fanns, hantverk och bokbindning i all ära! Har ni inte ännu sett utställningens böcker, gör det. Utställningen är på Nationalbiblioteket ända till den 14.5.

Ritva Kurittu-Kalaja
ordförande

Kaunista!

Kansalliskirjastossa avautui maaliskuun 1. päivänä näyttelykokonaisuus Kaunista!, johon kuuluvat näyttelyt Kirjansidokset Pohjoismaista 2018 ja Kansalliskirjaston kirjansidonnan helmiä. (kuva/bild Näyttely/Utställning)

Kokonaisuus antaa hyvän mahdollisuuden vertailla eri aikakausien sidoksia toisiinsa. Historiallisille sidoksille tyypillisiä ovat kauniit ja runsaat kultauskoristelut niin kirjojen kansissa kuin selissäkin. Kirjojen syrjät on usein kullattu tai ainakin niissä on käytetty runsaasti värejä. Puolisidoksissa on käytetty kauniita marmoroituja papereita ylivetoina. (kuva/bild Helmiä/Pärlor)

Moderneissa sidoksissa runsaat kultaukset ovat väistyneet ja tilalle on tullut materiaalien joustava ja monipuolinen käyttö. Nahka-applikaatio on tullut voimakkaasti mukaan ja syrjien kultauksesta on usein luovuttu. Värikkäitä ylivetopapereita käytetään runsaasti ja myös paperisidokset ovat tulleet mukaan. Keskiaikaiset lankasidokset ja itämaiset sidokset ovat vallanneet alaa. Näitä on esillä olevista teoksista noin 20 %. Myös kirjataidetta edustavat taidesidokset ovat tulleet suosituiksi. (kuva/bild PM/Nordiska Bokband)

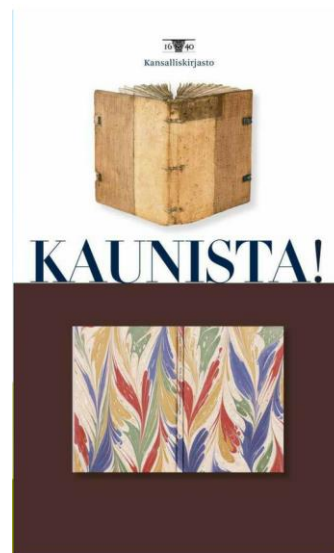
Moderneissa sidoksissa kirjan rakenteella ja koristelulla sekä materiaalivalinnoilla pyritään tukemaan kirjan sisältöä. Parhaimmillaan se tarkoittaa sitä, että kirjan aiheen voi päätellä jo suoraan sen kannesta. Varhaisemmissa sidoksissa pääasiallisena tavoitteena lienee ollut kirjan ulkomuodon saaminen mahdollisimman arvokkaan näköiseksi, kestäväksi ja kauniiksi.

Lukuisiin erikoisiin ja kauniisiin yksityiskohtiin ja taidokkaisiin sidoksiin voi perehtyä tarkemmin itse näyttelyssä.

Näyttelyn yhteydessä on myös diaesitys kirjan sidonnan vaiheista. Esillä on käytettävää välineistöä. Lisä-

tietoa näyttelykokonaisuudesta saa mm. näyttelyn kotisivuilta nordicbook2018.fi sekä Kansalliskirjaston kotisivuilta.

Vackert!

Kirjansidokset Pohjoismaista 2018
Nordiska Bokband 2018
1.3. - 14.5.2018

Kirjansidonnan Helmiä
Kansalliskirjastosta
Bokbindingens pärlor vid
Nationalbiblioteket
1.3. - 22.12.2018

Kansalliskirjaston Galleria
Nationalbibliotekets Galleri

Kirjaston aukioloaikoina

Kirjansidonnan työpajat
Bokbinderverkstad
ke - ons 4.4 ja - och 18.4
klo - kl 16.30 - 19.30

På Nationalbiblioteket öppnades den 1 mars utställningshelhet Vackert!, som innehåller utställningen Nordiska Bokband 2018 och Nationalbibliotekets bokbandens pärlor. (bild Utställning) Helheten ger ett utmärkt tillfälle att jämföra olika tidsperioders inbindningar med varandra. De historiska inbindningarna är typisk vackra och har rikligt med gulddornament på böckernas pärmar samt på ryggarna. Böckernas snitt är oftast förgyllda eller åtminstone har det använts mycket färg. På halvband har det använts vackra marmorerade överdragspapper. (bild Pärlor)

I de moderna inbindningarna har den mängd av förgyllning fått ge vika för smidigare material och för mångsidigt användande. Läder-applikationer har kommit kraftigt i användning och snittens förgyllning har oftast lämnats bort. Färggranna överdragspapper använts flitigt och även pappersinbindningar har kommit med. Medeltida häftinbindning och österländsk bindning har övertagit branschen. Av dessa är cirka 20 % med. Även bokkonsten som representeras av konstbindning har blivit populärt. (bild Nordiska Bokband)

I de moderna inbindningarna försöker man att använda utförandet och materialvalet som berättar om bokens innehåll. Som bäst kan man se av pärmen vilket innehåll boken har. På äldre inbindningar var den huvudsakliga målsättningen att få bokens utseende så värdig som möjligt, hållbart och vackert.

Otaliga speciella och vackra detaljer och konstnärligt gjorda inbindningar kan man själv se på utställningen.

I samband med utställningen finns även en diaföreläsning över de olika faserna vid inbindningen. Där finns även framsatt verktyg som används. Tilläggsinformation över utställningshelheten fås bl.a. på utställningens hemsida nordicbook2018.fi samt Nationalbibliotekets hemsida.

Yhdistyksen vuosikokous 2018

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous 2018
Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 8.3.2018 Espoossa. Vuosikokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat:

1. Käsiteltiin ja hyväksyttiin toimintakertomus vuodelta 2017
2. Käsiteltiin ja hyväksyttiin yhdistyksen tilinpäätös vuodelta 2017. Tilikauden tulos oli 4.449,66 euroa. Toiminnantarkastajilla ei ollut lausunnossaan tilinpäätökseen huomauttamista.
3. Myönnettiin tili- ja vastuuvapaus yhdistyksen hallitukselle ja muille tilivelvollisille
4. Hyväksyttiin budjettiehdotus ja toimintasuunnitelma vuodelle 2018
5. Päätettiin jäsenmaksun suuruudeksi 20 euroa
6. Päätettiin puheenjohtajan, hallituksen ja toiminnantarkastajien palkkioksi yksi illallinen
7. Valittiin hallituksen puheenjohtajaksi Ritva Kurittu-Kalaja sekä hallituksen jäseniksi Seppo Seppälä, Sven Seger, Sari Randén, Oiva Harjunpää sekä varajäseniksi Hannu Laine ja Rudolf Sommer
8. Valittiin toiminnantarkastajiksi Jukka Männistö ja Eija-Leena Arponen sekä varatoiminnan tarkastajiksi Rolf Wallenius ja Tiina Myllys

Föreningens årsmöte 2018

Föreningens stadgeenliga årsmöte hölls den 8.3.2018 i Esbo. På årsmötet behandlades stadgeenliga ärenden:

1. Behandlades och godkännes verksamhetsberättelsen för 2017
2. Behandlades och godkändes föreningens bokslut för år 2017. Räkenskapsperiodens resul-

tat var 4 449,66 euro. Verksamhetsgranskarna hade inga anmärkningar mot bokslutet.

3. Beviljades räkenskaps- och ansvarsfrihet för föreningens styrelse och andra räkenskapskyldiga
4. Godkändes budgetförslaget och verksamhetsplan för år 2018
5. Beslöts att medlemsavgiften är 20 euro
6. Beslöts att ordförandens, styrelsens och verksamhetsgranskarnas avgift är en middag
7. Till ordförande valdes Ritva Kurittu-Kalaja samt till styrelsemedlemmar Seppo Seppälä, Sven Seger, Sari Randén, Oiva Harjunpää samt till suppleanter Hannu Laine och Rudolf Sommer
8. Till verksamhetsgranskare valdes Jukka Männistö och Eija-Leena Arponen samt deras suppleanter Rolf Wallenius och Tiina Myllys

Syysretki

Tutustumme Mannerheim -museoon (Kalliolinnantie 14, Hki) tiistaina 4.9 klo 16.30 alkaen. Saamme ensin yleiskuvan museosta ja Mannerheimista, sen jälkeen perehdymme museon hallussa oleviin noin 5000 kirjansidokseen (ehkä ei ihan kaikkiin kuitenkin, vaan kokoelman helmiin.)

Tilasyistä osallistujia voi olla enintään 20 (kaksikymmentä) ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Retken hinta on 5 €/jäsen, yhdistys hoitaa muut kustannukset. Maksu yhdistyksen tilille FI03 1416 3000 1065 26 ilmoittautumisen yhteydessä. Etusija on jäsenillä, ulkopuoliset mahtuvat mukaan vain tilan salissa hintaan 12 €/henkilö. Ei yhteiskuljetusta.

Ilmoittautumiset seppalaster@gmail.com (puh 040 543 8491) 24.8.2018 klo 16.00 mennessä.

Höstresa

Vi bekantar oss med Mannerheims museum (Kalliolinnavägen 14, Helsingfors) tisdagen 4.9 kl. med star 16.30. Vi får först en översikt av museet och Mannerheim, därefter bekantar vi oss med museets ca 5000 böcker (kanske ändå inte riktigt alla, endast samlingens pärlor).

På grund av utrymmesbrist kan högst 20 (tjugo) personer tas in och platserna fylls i anmälningsföljd.

Utfärdens pris är 5 €/medlem, föreningen sköter övriga kostnader. Betalning sker till kontonummer FI03 1416 3000 1065 26 vid anmälningen. Förtur har medlemmar, utomstående ryms med ifall det finns plats och då är priset 12 €/person. Ingen transport. Anmälan till seppalaster@gmail.com (tel. 040 543 8491) senast den 24.8.2018 kl. 16.00.

Opetustilat jäsenten käytössä: Användning av klassrummet:

Työväenopiston kirjansitojen luokkahuone Kuunkehrä 2 B 4.krs on tänä vuonna avoinna yhdistyksen jäsenille seuraavasti:

Bokbindarnas klassrum i arbetarinstitutets lokaler Månskivan 2 B 4. våningen är detta år till förfogande för våra medlemmar enligt följande:

Päivä dag	Kellonaika klockslag	Valvoja övervakare
to/on 26.4.	18:00-21:00	Seppo Seppälä Maarit Pakkala
to/on 3.5.	18:00-21:00	Ritva Kurittu-Kalaja Oiva Harjunpää
ti 8.5.	18:00-21:00	Sven Seger Hannu Laine

Yllämainittuina aikoina on paikalla valvoja joka pitää huolta, että koneita ja laitteita käytetään asianmukaisesti.

Jäsenillä on mahdollisuus ostaa materiaaleja.

Under ovannämnda tider finns det övervakare som ser till att alla maskiner och all utrustning används på rätt sätt.

Medlemmar har även möjlighet att köpa material.

Talkoot / talkon 2018:

pe/fre	18.5.	18:00-21:00
la/lö	19.5.	10:00-14:00

Talkoiden ohjelma: Työnäytös: Paperin valmistus, Kirjansidontaluokan järjestäminen, Pullakahvit

Program för talkon: Arbetsdemonstration: Framställning av papper, Ordna i bokbindarklassrummet, Kaffe med bulle

Espeen työväenopiston Kädentaitojen kevätnäyttely

Espeen työväenopiston Kädentaitojen kevätinäyttely

Kädentaidot nyt

Ke 16.5. – ti 22.5.2018, Espoon kulttuurikeskus, Kulttuuriaukio 2, Tapiola

Avoimna arkisin 10:00 – 20:00, la – su 10:00 – 15:00

Suomenkielinen kirjallisuus kirjansidonnasta /Finskspråkig litteratur om bokbinding:

Tuula Moilanen	Kirjansidonnas opas, Kustannus Oy Taite, Gummerus kirjapaino
Riberholt & Drostrup	Käsikirjansidonta, Kirjateos, (loppumyyty, saa antikvariaateista)
Iso tietosanakirja	Kirjansidonta, sivu 259–273, OTAVA, (löytyy kirjastoista)
Hendel – Vuorio	Kirjanpainotaito, OTAVA, (Kirjastoissa tai antikvariaateissa)
Bühler	Suuri askartelukirja I, sivu 254 alkaen, WSOY, (Kirjastoissa)
Bühler	Paperi- ja pahvityö sekä kirjansidonta WSOY, (Kirjastoissa)
Sommer	Tekniset Kädentaidot, osa 4 siv. 177 – 197, WEILIN+GÖÖS (2007)
Lauri Mäkinen	Sido itse kirjasi, Kansan valistus-seura, Käsiteollisuuskirjasto N:o 10 (1915), (Antikvariaateissa)
Josep Cambras	Osaavat Kädet Kirjansidonta, Kustannusosakeyhtiö Perhemediat oy
Paperia koskeva kirjallisuus: Litteratur gällande papper:	
Väiski Putkonen	Paperia ! , Otatiето Oy, lyhyt johdatus paperin historiaan
Moilanen Tuula	Käsintehty paperi. Kustannusosakeyhtiö Taide, 1997